

عه‌لی قه‌رده‌داغی

یاریزانی هونره به‌رگریه‌کان و پالنه‌وانی جیهان:

خوای گه‌وره منی به کوردی دروست کردووه بویه به ناوی عیراقه‌وه له پالنه‌وانیه‌تییه‌کان به‌شداری ناکهم

عەلی قەرەداخی یەکیکە لە پالەوانەکانی کوردستان کە ئیستا لەسەر ئاستی ولاتانی کیشوهری ئاسیا پۆتە پالەوانیکی گهوره و یانهکان و ههلبژاردهکانی ئاسیا چاویان لەسەر ئەم یاریزانەییە بۆ ئەوەی بزانی لە ئاینده ئەو پالەوانە کوردە بۆ چ تیپیک یاری دەکات، عەلی عەبدوڵا قەرەداخی لەدایکبووی ساڵی ۱۹۹۲ی شاری سلیمانیه و تەواوی مەشق و راهێنانەکانی لەگەڵ یانهکانی ولاتی تایلەند و کەمبۆدیا ئەنجامداوه و خاوەنی چەندین ئەنجامی شایستەییە لەسەر ئاستی جیهانی، بەتایبەتی لە کیشوهری ئاسیا، لە نزیکەوه چەند پرسپاریکمان ئاراستەیی کرد، ئەویش بەمجۆرە وەلامی پرسپارەکانی گۆفاری گولانی داپەوه.

دیمانە: کارزان کانهی

*** چۆن بوو بپارت دا لە دەرەوی ولات درێژە بە ژبانی وەرزشیت بەدیت؟**

- بەگشتی مەشق و راهێنانی هونەرە بەرگرییەکان لە کوردستان و تەواوی عێراق لە ئاستیکی زۆر نزمدا، بەهۆی ئەبوونی پەسپۆر و کەسی شارەزا لە هونەرە بەرگرییەکاندا، هەر بۆیە منیش بپارم دا درێژە بە ژبانی وەرزشیم بەدەم لە دەرەوی ولات بۆ پیشکەوتنی ئاستی وەرزشیم لە تەواوی هونەرە بەرگرییەکاندا .

*** لە ئێوەوە هەموو ولاتە جیهانییە چۆن بوو تەنیا کیشوهری ئاسیا و تایلەندت ههلبژارد؟**

- لە راستیدا تەواوی هونەرە بەرگرییەکان لە ولاتانی ئاسیا داھێنراوه، هەرۆھا ولاتانی ئاسیا بە مەلەندی هونەرە بەرگرییەکان دادەنرێن، هەر بۆیە ئەگەر وەرزشی هونەرە بەرگرییەکان لەهەر ولاتیکی ئەورووپی و جیهان ئەنجام بدرێت، هەموو پشت بە مەلەندی وەرزشە کە دەبەسێت، کە ئاسیایە، وەک ولاتانی تایلەند، و چین و کەمبۆدیا و میانمار و یابان و روسیا، هەر بۆیە منیش ئەو ولاتانەم ههلبژاردوو، چونکە تەواوی خەونەکانم لەو ولاتانەییە، بەتایبەت ولاتی تایلەند چونکە مەلەندی وەرزشی هونەرە بەرگرییەکانی بۆکس بە کۆی هونەرە بەرگرییەکانەوه لە کەمبۆدیا و چین و میانماریش .

*** ئاستی یاریی تەواوی بۆکس لە کوردستان چۆن دەبینیت؟**

- لە کوردستاندا ” تەواوی بۆکس ” نەبووه، تاوێکۆو ئاستیکی بۆ دیاری بکەین، بەلام خۆشەختانە من ماوێ ئەو چەند ساڵێ لە ولاتانی ئاسیا بە مانەویەکی زۆر توانیم ئەزموونێکی ئیجگار زۆر باش وەرێگرم بە تیوری و پراکتیکی و بە

تەواوی پالەوانتییە پلە یەکە جیهانییەکانەوه، کە ئیستا بە گەرانی هەو مانەوێم لە کوردستان بۆ خزمەتی گەنجانی نیشتمانەکەم چەندین سیمینار و وێرکشیۆم لە تەواوی شارەکانی کوردستان ئەنجام داوه، بە مەبەستی ئاشنابوون و بەرزکردنەوهی ئاستی رۆشنییری گەنجان و وەرزشەوانانی هەردوو هونەری بەرگری «کیک بۆکس» و «تای بۆکس» بە شیۆیەکی ئەکادیمی و زانستی و سەردەمیانە بۆ کوردستانەکەم دەستەبەر دەکەم. هەرۆھا لە ئیستادا پلان و پڕۆژەم هەیە بۆ تەواوی کوردستان بە هاوکاری بەرپرسان بە هیوام زوو جێبەجێ بکەیت.

*** بۆچی ئەم یارییانە لە کوردستان بە شیۆیەکی باش نەناسراوه و بۆ گەنجیدان بەم یارییە بەرگرییانە دەیت چ بکەیت؟**

- دەیت سەرەتا ئاماژە بەدین بە هونەری بەرگریی کیک بۆکس کە هونەرنێکی سەرەتایی هونەری بەرگریی تەواوی بۆکس، کاتێک کەسێک بپەوتت هونەری بەرگری تەواوی بۆکس فێر بێت، دەیت هونەری بەرگریی کیک بۆکس تێیدا تەواو بێت، ئینجا دەتوانیت دەست بە هونەری تەواوی بۆکس بکات. لە ئیستادا لە کوردستان و تەواوی عێراق مەشق و پالەوانتیی کیک بۆکس دەکەن بە شیۆیەکی زۆر سەرەتایی کە لە ماوێ ۲۵ ساڵی رابردوودا هیچ پیشکەوتنێکی بەخۆوه نەبینیوه و هەتا ئەم ساتەش وەرزشوانانی کوردستان و عێراق بە پارێزەری دەست و قاچ و سەر یاری دەکەن لە پالەوانتییە زۆر ئاست نزمەکاندا، کە لە راستیدا وەرزشوان پێویستە لە دوا تەمەنی لاوتتیدا بچێتە بەشی پڕۆفیشنال، بەلام لە کوردستان و عێراق ئیتیحادهکانی کیک بۆکس ئەم بوارەیان قەتیس کردوو و رینگەیان نەداوه ئەم بوارە بەرەوپێش بچیت،

هەمیشە شانازی بە ئالو ناوی پیرۆزی کوردستانەوه دەکەم، ئە تەواوی پالەوانتییە جیهانییە پلە یەکەکان و لە ژێر چاودیری میدیا جیهانییەکاندا ئالای کوردستانم بەرز کردوووتەوه

بە هاوکاری و سەپۆرتی بەرپرسیانی حکومەتی کوردستان دەتوانم لە ماوێ یەک ساڵدا ههلبژاردەییەکی بەهێز بیکەینم و بەشداری پالەوانتییە نێودەوڵەتییەکانیان بکەین

نزمه، هەر بۆیه ناهیلن گەنجان و وەرزشوانانی کورد لەو ئاستەدا گەشە بکەن و بچنە پێشەو بەهۆی ئەبوونی زانیاری و ئاستی وەرزیشی خۆیان کە هەمیشە نەیانتوانیوە خۆیان بگەیهننە ئاستی پروفیشنال لە هونەری بەرگری کیک بۆکسدا. لە هەمانکات کەسایەتی بەتەمەنی بێ ئەزمونی ولاتانی عەرەب دینن بۆ کوردستان بە هەماهەنگی ئیتیحادەکانی کیک بۆکس کوردستان و عێراق خولی سەرەتایی بۆ وەرزشوانانی هەرێمی کوردستان دەکەن و بە ماوەی یەک بۆ دوو رۆژ بە پارێهەکی ئیچگار زۆر کە هەموو وەرزشوانان لە باخەلی خۆیان ئەو پارە زۆرە دەدەن بە کاغەزێکی پرینتکراو و نە بەخشینی هیچ زانیارییەکی پراکتیکی و تیۆری کە ئامانجیان تەنیا قازانجی ماددییە بە هەماهەنگی لەگەڵ ئیتیحادی کیک بۆکسینگی کوردستان و عێراق، ئەوانە بازرگانێ بەسەر گەنجان و وەرزشوانانی کوردستانەو دەکەن کە هەموو ئەمانە شایەنی لێرسینەوێ قورسەن و پێویستە چیتەر خۆل ئەکەن بە چاوی هاوئێستمانیان و وەرزشوانانی کوردستاندا، لە کاتی کە ئیتیحادی کیک بۆکس عێراق هەمیشە خزمەت بە وەرزشوانانی تاییبەت بە سنووری خۆی دەکات، هەرچەندە چەقەستوون لە وەرزشەکەدا، بەلام دلسۆز بۆ گەنجانی عێراقی خۆیان.

*** زۆر جار دەلێی بەناوی عێراقە و بەشداری ناکەم، هۆکار چییە؟**

من کوردم و زمانی دایکم کوردییە و خواي گەورە منی بە کوردی دروست کردوو، هەر بۆیە من هەمیشە شانازی بە ئالو ناوی پیرۆزی کوردستانەو

ئەویش بە هەماهەنگی ئیتیحادی عێراقی لەبەر بەرژەوێندی تاییبەتی تاکە کەسی خۆیان . هۆکاری بەرەو پێشەو چوونی وەرزشی هونەری کیک بۆکس کوردستان بەهۆی چەقەستوویی بەرپرسیانی ئیتیحادەکانی کیک بۆکس کوردستانە لەبەر بەرژەوێندی تاییبەتی خۆیان، چونکە بەرپرسیانی وەرزشی زانیاری و ئاستی رۆشنبیری وەرزشییان لە هونەری بەرگری کیک بۆکس بە شیۆیەکی کارامە نەبوو و نییە، هەرەها ئیتیحادەکانی کیک بۆکس کوردستان لە ژێر چاودێری ئیتیحادەکانی کیک بۆکس عێراقیان و هەماهەنگن، بەهەمانشیۆ ئیتیحادی عێراقی تاوەکو ئیستا ئاستی سەرەتایی وەرزشی هونەری کیک بۆکس ئەنجام دەدەن، بە مەشکردن و پالەوائیتییەکانەو لە ئاستی زۆر نزمەدا، هەرەها ئیدارە ئیتیحادەکانی کیک بۆکس کوردستان بە هەماهەنگی ئیتیحادی عێراقی بەشداری لە گەندەلی و بەرەوپێشەو چوونی وەرزشی هونەری بەرگری کیک بۆکس و هۆکارن بۆ مانەوێ بە شیۆیەکی سەرەتایی و چەقەستوو، کە کاریگەری نیکەتیقی لەسەر تەواوی وەرزشکارانی کوردستان داناو. هۆکاری چەقەستوویی و بەرەوپێشەو چوونی هونەری بەرگری کیک بۆکس کوردستان دەگەڕێتەو بە بۆ گەندەلی ئیداریی بەرپرسیانی ئیتیحادی هونەری بەرگری کیک بۆکس کوردستان بە هەماهەنگی ئیتیحادی عێراقی کە زۆرینە بەرپرسیان و ئەندامانی ئیتیحادەکان پێشەیان ئەم وەرزشە نییە و زانیارییان لەسەر وەرزشەکە نییە، ئەگەر چەند کەسیکی کەمیان زانیارییان هەبێت، ئەویش بە شیۆیەکی سەرەتایی و ئاست

بەھرەمەندى روسيا چوۋە خولى فەرەنسا

يانەى مۇناكۆى فەرەنسى بە فەرمى مۇركردنى گرىبەستى لە گەل ئەستىردى ھەلبىزاردى روسيا و يانەى سىسكا مۇسكوى رۇسى (ئەلكىساندر گۇلوفىن) راگەيانىد. ئەم يارىزانە ئاستىكى بەرزى لە گەل ھەلبىزاردەكەى لە مۇندىالى ۲۰۱۸ پىشكەش كرد و ھەرىكە لە يانەكانى (يۇقاتتوس، چىلىسى) ھەولى گواستەھوى ئەم يارىزانەيان دا، بەلام گشت ھەولەكانىيان شىكستى خوارد. گۇلوفىن خۇشخالى خۇى بەپەيوەندى كردن بە يانەى مۇناكۆ دەپرې و تەنكىدى لەوە كردوۋە، كە مۇناكۆ يانەيكە گەورەى ئەوروپايە.

كلاوديو پىزارو گەرايەوۋە يانە كۆنەكەى

ئەستىردى ھەلبىزاردەى پىرو كلاوديو پىزارو بۇ چوارەم جار لە ژيانى ۋەرزى خۇيدا پەيوەندى بە يانەى فېردىر برىمەن-ى ئەلمانى كردوۋە. پىزارو لە ۋەرزى رابردو لە رىزى يانەى كۆلن يارى دەكرد و تەمەنى ۳۹ سال و چاۋەروان دەكرىت ئەمە دواين ۋەرزى يارىزانى ناوبراۋ بىت لە يارى تۇپى پىنى. پىزارو پىشتەر لە يانەكانى (بايرەن ميونيخ، چىلىسى، فېردەر برىمەن) يارىكردوۋە.

مانچستەر سىتى شوئىنى كۆمپانى پركردوۋە

يانەى مانچستەر سىتى بەشىۋەيەكى فەرمى گرىبەستى لە گەل يارىزانىكى لوى ھۆلەندى مۇركرد. فلىپ ساندلەرى ھۆلەندى يارىزانى يانەى پىك زۆلى ھۆلەندى بەشىۋەيەكى فەرمى پەيوەندى بە يانەى مانچستەر سىتى كرد، ئەم يارىزانە لە ھىلى بەرگرى يارى دەكات و چاۋەروان دەكرىت شوئىنى يارىزانى بەلژىكى قىنىست كۆمپانى پرىكاتەۋە. ئەم يارىزانە دەرچوى قوتابخانەى يانەى ئەياكس ئەمستردامى ھۆلەندىيە و رۇژنامەكانى ئىنگلىزى بە داھاتوۋى يانەكە باسى دەكەن.

لاويك پيگهاتەي بايرەن ميونيخ تۆكەمە دەكات

يانەي بايرەن ميونيخ بە فەرمى گريپەستى لە گەل ئەستىردى يانەي (فانكۆفەرى كەنەدى) ئالفونسو دىڤىس مۆرکرد.

ئەم ياريزانە لە خولى نايابى ئەمەرىكى يارى دەكات و ئەمسال تەمەنى دەيتتە (۱۸) سال چاوەروان دەكرت بيتتە ئەستىردى داھاتوى يانەي باقارپپەكە بەھۆى ئەم ئاستە بەرزەي.

ئەم ياريزانە تا سەرى سالى نوي ناتوانيت پەيوەندى بە يانە نوپپەكەي بكات، چونكە تەمەنى ياسايى نەبوويتتە (۱۸) سال.

نيك كۆفاج راھنەرى يانەي بايرەن ميونيخ خۆشحالى خۆى بۆ ھاتنى ئەم بەھرەمەندە لاوہ دەربىرى و تەئكىدى لەوہ كەردووە، كە سوودىكى باشى بۆ يانەكە دەيتت.

رێژەن فوناد بەشداری پالەوانیەتی لەشجوانی ئاسیا دەکات

سالانە چەندین پالەوانی شارەکانی کوردستان بەشداری خولەکانی کوردستان و عێراق و ئاسیا و ولاتانی ئەوروپی دەکەن، رێژەن فوناد یاریزانی لەشجوانی پارێزگای سلێمانی ماوێهەکی زۆرە لە هەولێ ئەوەدایە بتوانی بەشداری لە پالەوانیەتیەکی جیهانی بکات بۆ ئەوەی ناوی خۆی بباتە نێو ئەنجامە باشەکانی ئەم پالەوانیەتیانە، لە سالانی رابردووش ناست و ئەنجامی وەکۆ پێویست بوو لەسەر ناستی کوردستان و شاری سلێمانی، ئەمجارە دەیەوێت لە پالەوانیەتی ئاسیای کراوە خۆی تاقی بکاتەوە، لەم بارەشەوه رێژەن فوناد بۆ گۆفاری گولان گوتی: «وا بریارە لە ماوێ داهاستوودا ئەم پالەوانیەتیە لە ولاتی هیندستان بەرپێوهبچێت، منیش وەکۆ کوردێک بەشداری ئەم پالەوانیەتیە دەکەم و سەر بە هیچ یانەیک و شوێنیکیش نیم، بەناوی خۆم و کوردستان بەشداری دەکەم لە کیشی ۷۵کگم، نامادەکاری زۆر باشیشم کردوو، چونکە چاوم لەوێهە بتوانم ئەنجامیکی دلخۆشکەر بۆ خۆم و کوردستان بەدەست بهێنم، بەشداریکردنیشم لەم پالەوانیەتیە نێودهوڵەتیە بۆ من گرنگی تاییەتی خۆی هەیە، چونکە تاکە کورد تاکو ئیستا کە بەشدار دەبم، هیوادارم بتوانم سەری خۆم و کوردستانیش بەرز بکەمەوه لەو پالەوانیەتیەکی کە چەندین یاریزانی بەتوانا لەسەر ناستی ولاتانی ئاسیا بەشدار دەبن.» لە بارەى هاوکاری کردنیشى گوتی: «هاوکاری کراوم، بەلام ئەو هاوکارییە نییە کە بتوانم پالەوانیەتیەکی پێ تەواو بکەم، چونکە سێ بەشی پارەکی لەسەر گیرفانی خۆم دەبێ بۆ ئەوەی پالەوانیەتیەکی تەواو بکەم.» گوتیشی: «هەولێش دەدەم لە داهاستوودا لە پالەوانیەتی مستەرئۆلۆمپیات بەشدار بم بۆ ئەوەی لەوێ بتوانم بە ئەنجامی گەورەوه بگەرێمەوه کوردستان، بە هیوای ئەوەش بەرپرسیانی وەرزشی کوردستان هاوکاری یاریزانان بکەن، بۆ ئەوەی بتوانن بەشداری لە پالەوانیەتیەکان بکەن.»